

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсних центрів «Формування спроможності інклюзивно-ресурсних центрів забезпечувати освіту дітей, що мають психологічну травму»

(Програму укладено згідно з п. 2 ст. 59 ЗУ «Про освіту» та відповідно до п. 10 Постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 (із змінами і доповненнями, внесеними Постановою КМУ від 27 грудня 2019 року №1133)

Найменування програми:

Програма підвищення кваліфікації фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсних центрів «Відновлення спроможності інклюзивно-ресурсних центрів забезпечувати якісні послуги у громадах, що постраждали від війни»

Розробники програми:

Набоченко О.О., кандидат педагогічних наук, державний експерт з питань інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України в 2018-2022 роках, запрошений науковець Університету Індіани (США), автор діючих нормативно-правових актів МОН 2018-2022 років щодо освіти осіб з особливими освітніми потребами

Мета навчання - посилення професійної спроможності та розвиток фахових компетентностей фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсних центрів (далі – ІРЦ), розвиток їх професійної майстерності та забезпечення спроможності надання рекомендацій закладам освіти при забезпеченні навчання осіб з особливим освітніми потребами та дітей, що мають психологічну травму.

За результатами навчання фахівці (консультанти) ІРЦ:

- поглиблюють знання щодо впливу психотравмуючих подій пов'язаних з війною на дітей та інших учасників освітнього процесу;
- розвинуть компетентності щодо роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби в наслідок психологічної травми або стан яких загострився внаслідок психологічного стану, пов'язаного з дією психотравмуючих подій;
- удосконалять навички надання рекомендацій закладам освіти при забезпеченні навчання осіб з особливим освітніми потребами та дітей, що мають психологічну травму;

- поглиблюють розуміння професійної термінології, опанують новітні діагностичні технології тощо;
- удосконалять навички самоосвіти, саморозвитку професійних компетентностей.

Цільова аудиторія: фахівці (консультанти) інклюзивно-ресурсних центрів територіальних громад, що постраждали внаслідок війни.

Обсяг програми: 6 годин (0,2 кредита ЄКТС). Онлайн сесії тренінгу будуть проводитися на платформі ZOOM.

Форми реалізації підвищення кваліфікації: онлайн (платформа ZOOM) для опанування змісту модулів навчальної програми; дистанційно (самостійна робота).

Підвищення кваліфікації відбудеться: 2024 рік.

За результатами успішного проходження навчання учасникам видається сертифікат.

Організаційно навчання передбачає 2 модулів, які логічно завершені одиниці навчальної інформації. Кожен модуль включає у себе онлайн сесії та практичну роботу. За результатами проведення курсу здійснюється підсумкове тестування та підсумкова зустріч. Розподіл годин за видами діяльності має орієнтовний характер. Послідовність і кількість годин на вивчення окремих тем може змінювати суб'єкт підвищення кваліфікації у межах часу, передбаченого програмою, з урахуванням індивідуальних потреб, досвіду й запитів учасників тощо. Вибір форми організації навчання, методів і засобів навчання для досягнення результатів навчання, визначених програмою, здійснює суб'єкт підвищення кваліфікації. Система та критерії оцінювання результатів навчання визначаються суб'єктом підвищення кваліфікації.

Програма підвищення кваліфікації

Тема	Годин и	Зміст	Формат навчання онлайн/офлайн/ дистанційна робота
Модуль 1 (3 години) Психологічна травма в дітей, що стали свідками психотравмуючих подій, як фактор виникнення особливих освітніх потреб			
Психологічна травма: особливості	1 година	Інформування про ознаки та види психотравмуючих	Онлайн (теорія)

виникнення, розвитку та види		подій. Особливості реагування на психотравмуючі події. Визначення психологічної травми, її особливостей та видів.	
Наслідки психологічної травми як підстава для визначення соціоадаптаційних/соціокультурних труднощів	1 години	Можливі прояви та ознаки психологічної травми відповідно до віку. ПТРС та інші психологічні стани, викликані психотравмуючими подіями, особливості та ознаки.	Онлайн (теорія)
Практична робота	1 години	Розбір практичних кейсів роботи з дітьми, що мають соціоадаптаційні/соціокультурні труднощі пов'язані з психологічною травмою	
Модуль 2 (2,5 години)			
Психолого-педагогічний супровід осіб з особливими освітніми потребами та надання підтримки для дітей, що мають психологічну травму			
Забезпечення навчання осіб з особливими освітніми потребами та дітей, що мають психологічну травму	1 година	Завдання та мета психолого-педагогічного супроводу осіб з ООП. Принципи забезпечення. Завдання та мета надання рекомендацій для дітей, що мають психологічну травму. Команда психолого-педагогічного супроводу осіб з ООП та роль в ній ІРЦ. Складання індивідуальної програми розвитку. Складання рекомендацій для закладів освіти щодо навчання дітей, що мають психологічну травму та її наслідки.	Онлайн (теорія)
Практична робота	1,5 години	Формування компетентностей фахівців (консультантів) ІРЦ щодо надання рекомендацій для дітей, які мають психологічну травму. Опанування педагогічними	Онлайн (практика)

		працівниками практичних вправ для психологічної підтримки дітей з метою методичної підтримки педагогічних працівників закладів освіти, що працюють з дітьми з психологічною травмою	
Підсумкове тестування та підсумкова зустріч (0,5 години)			

Рекомендована література

1. Закон України «Про освіту»
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту»
3. Закон України «Про дошкільну освіту»
4. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»
5. Закон України «Про фахову передвищу освіту»
6. Закон України «Про вищу освіту»
7. Закон України «Про позашкільну освіту»
8. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ № 483 від 26.04.2022)
9. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 769 від 28.07.2021 № 483 від 26.04.2022)
10. Порядок організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 р. № 1321
11. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 636 (із змінами)
12. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 765 від 21.07.2021)
13. Порядок організації інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 779 (із змінами)
14. Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545 (із змінами)
15. Положення про ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 617
16. Бюджетний кодекс України (статті 89, 103⁻², 103⁻³)

17. Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затверджені постановою КМУ від 14 лютого 2017 року № 88 (із змінами)

18. Типовий перелік допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти, затверджений наказом МОН від 23.04.2018 № 414 (із змінами)

19. Умови допуску асистента учня (дитини) до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього, затверджені наказом МОН України 17 листопада 2021 року № 1236, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21 січня 2022 р. за № 73/37409

20. Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 221 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1132)

21. Наказ МОН від 09.12.2010 N 1224 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2010 р. за N 1412/18707) “Про затвердження Положення про спеціальні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах”

22. Наказ МОН від 13.05.93 N 135 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 31 травня 1993 р. за N 59) “Про затвердження Положення про логопедичні пункти системи освіти”

23. Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти» (із змінами)

24. Порядок зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів загальної середньої освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти, затверджений наказом Наказ МОН України 01 серпня 2018 року № 831, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2018 р. за № 945/32397

25. Порядок проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1131

26. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі загальної середньої та дошкільної освіти, затверджене наказом МОН від 08.06.2018 № 609

27. Вебінар МОН від 06 травня 2022 року «Психологічна травма: основні відомості та першочергові кроки» для психологів інклюзивно-ресурсних центрів (<https://www.facebook.com/watch/?v=750095662814852>)

28. Серія вебінарів МОН «Територія безпеки: психологічна підтримка дітей з ООП у закладах освіти під час повітряної тривоги»: <https://www.facebook.com/watch/?v=6164556340239062>; <https://www.facebook.com/watch/?v=563822752262612>;

29. Вебінар швейцарсько-українського проекту DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» спільно з Національним агентством України з питань державної служби від 6 травня 2023 року на тему «Робота ІРЦ з дітьми, які мають психологічну травму».